

NORDISKE STUDIER I LEKSIKOGRAFI

Titel:	Facebook som kilde for norske dialektord. Verdifullt nytt tilfang for Norsk Ordbok	
Forfatter:	Tor Erik Jenstad	
Kilde:	Nordiska studier i lexicografi 16, 2023, s. 177–187	
URL:	https://tidsskrift.dk/nsil/issue/archive	

© Respektive författare, Nordiska föreningen för lexicografi och Mejerbergs institut för svensk etymologisk forskning, 2023

Betingelser for brug af denne artikel

Denne artikel er omfattet af ophavsretsloven, og der må citeres fra den. Følgende betingelser skal dog være opfyldt:

- Citatet skal være i overensstemmelse med „god skik“
- Der må kun citeres „i det omfang, som betinges af formålet“
- Ophavspersonen til teksten skal krediteres, og kilden skal angives, jf. ovenstående bibliografiske oplysninger.

Facebook som kjelde for norske dialektord.

Verdifullt nytt tilfang for *Norsk Ordbok*

Tor Erik Jenstad

This paper will discuss Facebook groups as a source for new information about the vocabulary in Norwegian dialects, especially for collection of material relevant for inclusion in the dictionary *Norsk Ordbok*. A short introduction is given to this dictionary and its history, and also a short overview of the collection of Norwegian dialect words until today. The paper will give examples of material being brought forth through these Facebook groups, and how this can be used in our editorial work in the ongoing revision project NO-AH. The paper will critically examine Facebook as a source and discuss both its possible drawbacks and benefits.

NØKKELOD: leksikografi, Norsk Ordbok, dialektord

1. Innleiing

Artikkelen tek for seg Facebook som kjelde til ny informasjon om ordforrådet i norske dialekter, særleg med tanke på bruk i det redaksjonelle arbeidet i *Norsk Ordbok A-H*. Det blir gitt eksempel på relevante opplysningar som er komme inn gjennom Facebook-gruppene. Til slutt blir Facebook som kjelde drøfta kritisk, med fordelar og ulemper.

2. Norsk Ordbok A-H

Forfattaren arbeider på prosjektet NO A-H (forkorta for Norsk Ordbok frå A til H). Norsk Ordbok på papir vart fullført med tolv band i 2016. Første bandet kom i 1966. Norsk Ordbok skal dekke norske dialektar og det nynorske skriftspråket, eller «Ordbok over det norske folkemålet og det nynorske skriftspråket», som det står i undertittelen både i papirutgåva og på nettsidene. Norsk Ordbok er nok velkjent for mange av lesarane, bl a gjennom fleire presentasjonar på NFL-konferansane (sjå t.d. Ore & Wetås 2014). Om Norsk Ordbok sjå også Urdland Karlsen et al. (2016).

Dei siste sju banda, frå I til Å, er også publisert digitalt. I prosjektet NO A-H skal dei fem første banda digitaliserast, reviderast og oppgraderast til same standard som dei sju siste banda. Prosjektet er eit samarbeid mellom Universitetet i Bergen og Høgskulen i Volda. Det vart starta i 2019 og er finansiert gjennom årlege løyvingar frå det norske Kulturdepartementet.

I denne revisjonen av første del av ordboka må det også leggst til dialekttilfang. Det kan gjelde nye ord (og sjølvstøtt også «gamle» ord som ikkje tidlegare er registrert), nye uttaleopplysningar, bøyingsformer og tydingar, altså informasjon i alle delar av ein ordboksartikkel. Samtidig må ein supplere informasjon om geografisk utbreiing på alle desse forskjellige nivåa. Det ligg ei utfordring i å utfylle og oppdatere dialektmaterialet, når det ikkje lenger blir drive aktiv ny innsamling i offentleg regi. Norsk Målførearkiv er lagt ned for lenge sidan¹, og ved Språksamlingane i Bergen har ein ikkje ressursar til anna enn å ta imot og registrere det ein får inn.

3. Registrering av ordtilfanget i norske dialektar

Det som kan kallast ei systematisk registrering av ordforrådet i norske dialektar begynte på 1800-talet, med ordbøkene til Ivar Aasen (1850, 1873) og Hans Ross (1895). Før dette hadde det vore meir sporadiske tilfelle, heilt tilbake til 1600-talet. Somme av desse var riktignok ganske omfattande, som Hallager 1802 (Norsk Ordsamling) og Christie 1937 (Norsk Dialect-Lexicon; med manuskript frå 1830–40, publisert først 1937). Aasen samla dialektord som tilfang til landsmålet. Ross (1895) var tenkt som eit tillegg til Aasen, slik det også står i forordet, men den endte med å bli større. Dette har sjølvstøtt å gjera med metoden til Ross: Han gjekk mykje meir i detalj, noterte variantar og særigenheiter, utan å ha som direkte formål at dette skulle inn i noko standard skriftspråk.

Prosjektet Norsk Ordbok kom i gang rundt 1930. Det vart verva medarbeidarar frå rundt i heile landet (Vikør & Wetås 2016). Desse skreiv

1 Ved Norsk Målførearkiv (1936–1990) vart det mellom anna sendt ut spørjelister om nemningsbruk til eit nett av medarbeidarar. Etter 1990 gjekk målførearkivet inn i Seksjon for leksikografi og målføregransking ved Institutt for nordistikk og litteraturvitskap ved Universitetet i Oslo. I 2016 vart alt tilfanget flytta til Språksamlingane ved Universitetet i Bergen. Enno sist på 1990-talet var medarbeidar-nettet såpass intakt at artikkelforfattaren kunne bruke det.

ned dialektord på setlar og sendte dei inn til redaksjonen. På det meste var det meir enn 1000 slike medarbeidarar (sjølv har eg medarbeidarnummer 1022, og vart med frå ca. 1987). Dette innsamla materialet varierer veldig, både i omfang, ambisjonsnivå og kvalitet. Dei arbeidde på forskjellige måtar: Somme gjekk systematisk gjennom Aasens ordbok og noterte korleis orda og eksempla ville bli brukt på eigen dialekt. Andre kunne skrive ned sitat frå bøker (som dei gjerne fekk tilsendt frå redaksjonen, med dei aktuelle orda understreka) og føre på same setel korleis dette ville bli uttrykt på eigen dialekt. Alt i alt er dette eit veldig stort materiale om ordforrådet i norske dialektar, og det er tilgjengeleg digitalt under grunnlagsmaterialet til Norsk Ordbok (Setelarkivet og Metaordboka, med om lag 3,3 millionar belegg; Norsk ordbok a).

Så har det oppgjennom åra vore publisert mange ordsamlingar for enkelt-dialektar (pluss nokre, men ikkje så mange, med eit regionalt siktemål), og dette har auka sterkt dei siste åra. Dette er sjølv sagt eit svært verdifullt materiale for Norsk Ordbok, og det må seiast å vera ein framifrå prestasjon og stor arbeidsinnsats, i all hovudsak gjort av amatørar.

Elles kan ein nemne systematiske kartleggingar av ordforrådet på visse avgrensa felt, i ordgeografiske arbeid, som Bandle 1967, Aune 1976, Jenstad 2001 og fleire mindre arbeid av Arnold Dalen (t.d. Dalen 1967, 1985).

Dermed skulle ein tru at det norske dialektordforrådet var temmeleg grundig dokumentert, frå dei første leksikografane som arbeidde systematisk med dette (Aasen 1850, 1873; Ross 1895) og fram til dagens eksplosjon av lokale ordsamlingar. Men når ein går gjennom dei ulike kjeldene som er tilgjengelege, ser ein fort at det faktisk er betydelege lakuner, både i det tradisjonelle ordforrådet og i neologismar som ventar på å bli oppdaga. Standardisering av ordforrådet er jo ein hovudtendens i norsk talemålsutvikling i dag. Men trass i dette foregår det stadig ein viss lokal og regional eigenproduksjon. I andre land, som Sverige og Danmark, får ein det inntrykket at å samle dialektord meir eller mindre hører fortida til.

Dette har å gjera med dialektsituasjonen i Norge. Også desse er i sterk endring, kanskje særleg i ordforrådet, som nemnt, men dei er likevel i høg grad levande og faktisk i aukande bruk i det offentlege rommet og i digitale media. Det er sterk interesse for dialektar, noko som avspeglar seg mellom anna i dei mange lokale og regionale ordbøkene som kjem i ein

stadig straum², og ikkje minst nettsider for dialekt, eit forum som også er i sterk vekst. Fleire av dei lokale ordsamlingane som kjem, blir no (berre) publisert på nettet (sjå t.d. Vallemål 2019 og Numedalsmål 2023).

4. Korleis registrere nytt materiale

No for tida er sjølv sagt all vitskapleg leksikografi korpusbasert. Neologismar blir i all hovudsak også registrert på denne måten, gjennom skrivne eller talemålsbaserte korpora. Andre metodar som har vore brukt, er opp- tak, intervju og spørjelister. Men nyleg har nettet i aukande grad vorte brukt for å samle lingvistiske data, i ei form for crowd-sourcing. For Norge sin del kunne ein t.d. nemne Opsahl 2015, der barn og ungdom skulle registrere ord som ”dei vaksne ikkje kjenner». Vi har også kampanjen ”Ta tempen på språket» frå 2014, der elevlar frå heile landet skulle samle data om deira eige språk, også ordforråd.

Kanskje den mest pålitelege metoden for å samle levande ordforråd ville vera deltakande observasjon, altså eit slags antropologisk metode (som eg har skrive om i Jenstad 2011), men dette er tidkrevjande og oftast ikkje praktisk mogleg.

Det ser ut til å vera gjort lite forskning på å hente ordforråd frå Facebook (i det minste når det gjeld norske forhold). Eg har sjølv skrive ein liten artikkel om det i ein lokal publikasjon (Jenstad 2012), da Facebook-grupper med dialektfokus for alvor begynte å blomstre opp.

5. Facebook-gruppene

Det er ein blømande aktivitet i dei etter kvart nokså mange Facebook-gruppene som fokuserer på dialektar i Norge. Desse er i hovudsak av to slag: Den eine typen relaterer seg eksplisitt til dialektar, men titlar som «ord og uttrykk frå», «dialektord frå». Den andre gjeld historia til eit område, der dialekt ofte kjem opp som eit naturleg diskusjonstema i trådane, som «Du veit du er frå ... når ...» («når du seier ... xx»; «når du veit kva betyr»). Mange av gruppene er nokså lokale, for ei bygd eller ein kommune, medan andre dekkjer eit større område, som Trøndelag, Sunnmøre og Nordfjord. Somme av dei kan ha opp til fleire tusen medlemmer.

2 Eit par døme på fyldige, lokale ordsamlingar er Donali & Indseth (2015) og By (2022).

Dialekt er ein viktig del av den sterke lokale identiteten i Norge, og begge typane grupper viser sterk entusiasme og stort engasjement. Typisk startar ein slik tråd med at eit medlem postar eit ord eller uttrykk (med eller utan kontekst, det første fungerer sjølvsagt best). Så fører dette ofte til lange diskusjonar og mange kommentarar, ofte er desse også skrivne på dialekt og gir såleis ekstra materiale. Det kan vera usemje om kva som er korrekt dialektbruk (her kan det vera sterke meiningar og kategoriske uttalelsar og påstandar «dette har eg aldri hørt», «nei, det har vi aldri sagt her»), det kan komma for ein dag intern variasjon i det aktuelle språksamfunnet, og det er spørsmål om opphav/etymologi og geografisk distribusjon/utbreiing. Redaksjonen i NO A-H kan ofte få gode sitat (eksempel på bruken) og gode historier som er knytt til orda som er under diskusjon.

Somme medlemmer deltek i og bidreg til fleire grupper, ofte i nærliggande område. Stundom blir det sett opp kvissar og undersøkingar for å kaste lys over bestemte emne. Dette skjer gjerne som eit slags meningsmålingar der det blir sett opp alternativ, og så skal ein krysse av kva ein brukar sjølv.

Somme bidrar med lange historier på dialekt, eller dei deler eldre manuskript, tekstar dei ønsker å få kommentert. I somme grupper blir det innkomne materialet samla til større dokument, helst ved administratorane.

Aktiviteten varierer sjølvsagt både frå gruppe til gruppe og internt i gruppene. Det kan vera rolege periodar der det ikkje skjer så mykje, og så bryt det plutselig laus igjen. Ein ting som rett nok ikkje er undersøkt, men som ein nok kan vera rimeleg sikker på, er at fleirtalet av medlemmene nok er ganske godt opp i åra. Det kjennest viktig å få dokumentert ein dialekt som er i stadig endring før den eventuelt forsvinn heilt. Språket folk lærte i barndommen står i eit spesielt, gunstig lys, som det beste og det korrekte, og dette gjennomsyrrer aktiviteten i gruppene. Så ein må nok innrømme at nostalgi er ei viktig drivkraft.

Det fanst ei tid ei gruppe for «Utrydningstruede ord og uttrykk». Der diskuterte ein både ord frå standardspråket og dialektord som er i ferd med å gå av bruk. Naturleg nok var det her ein stadig pågåande diskusjon om kva som faktisk var verdt å nemne i ei slik gruppe. Grappa er no lagt ned. Nedlagte grupper blir gjerne arkivert, slik at det stadig går an å leite dei opp og søke i innlegga.

Eg er sjølv medlem eller følgjar i ganske mange av desse gruppene. Ofte blir eg invitert inn, for å svara på spørsmål og komma med faglege kom-

mentarar. Eg brukar Facebook aktivt for å hente informasjon om dialektalt ordforråd. Eg har drive med dette sidan om lag 2011–2012 og fram til dags dato, altså godt og vel ein tiårsperiode. Kor mange slike grupper som faktisk eksisterer, er nesten uråd å seie. Dette er eit dynamisk fenomen, og det kan variere nesten frå dag til dag. Men eg er kjent med om lag 60 slike grupper i alt. Det er utan tvil mange fleire.

I det følgjande vil eg gi nokre eksempel på leksikalsk materiale som er komme inn gjennom desse Facebook-gruppene, og korleis det kan brukast i det redaksjonelle arbeidet i prosjektet NO A-H.

6. Eksempel og resultat

Eksempla er tekne frå bokstaven A, der redigeringsarbeidet i prosjektet NO A-H har begynt. Eg baserer meg på ei oppteljing som vart gjort ved slutten av vinteren 2021. Det har komme til meir materiale etter det, men det skulle likevel gi eit inntrykk.

Det er ny informasjon om til saman 170 ord (lemma). 43 av desse var ikkje tidlegare registrerte, og er derfor kandidatord til nye lemma i NO A-H. Av desse er 31 substantiv (30 samansetningar, 1 avleiing), 10 adjektiv (9 samansetningar, 1 avleiing) og 2 verb (1 samansetning, 1 avleiing). At samansetningane dominerer, er som ein vil vente, sidan dette jo er den viktigaste ordlagingsmåten i germanske språk (Fjeld & Vikør 2008:52). Det er altså ikkje komme informasjon om nye grunnord. Men det er komme relevant informasjon om 40 grunnord (mest substantiv, deretter verb, men også 2 adjektiv, 2 adverb, 2 preposisjonar, 2 interjeksjonar og 1 pronomen). Nye uttaleformer er registrert for 11 ord, ny informasjon om geografisk utbreiing for 49 ord, og nye uttrykksvariantar for 16 ord.

Som døme på ei ny samansetning kan vi ta *aprilhagl*, i ordtaket «aprilhaggel e jøssel te bonins åker» (Kolvereid i Namdalen, posta 24.5.2016). Dette kan det vera aktuelt å føre opp som lemma fordi det går inn i ei fast formulering, men redigeringa er ikkje komme så langt enno.

Døme på eit nytt verb kan vera *annast* – 'når e ha verre bort i ri, anas e hematt, stunde, lengte' (Rennebu). Enten er dette ein variant av det refleksive verbet *annast* som er ført opp i Norsk Ordbok under *III anna* (I: 105), eller ei avleiing *anast* med tilknytning til *I ana* ' (om dyr) taka vêret, vêra; gå, stå spanande, uroleg, stundande' (Norsk Ordbok I:73) . I alle fall er

denne bruken ikkje tidlegare belagt. Ordet er også komme med i ei ny ord-samling frå Rennebu (Fjellstad 2020:14).

Døme på ny uttaleform av grunnord: *attjø* (Surnadal, Rindal, Åsskard), som er redigert inn i artikkelen *II adjø* (Norsk ordbok b).

Facebook kan brukast aktivt for å innhente informasjon om bestemte ord. Eg posta eit spørsmål om uttalen av ordet *aksje* i to dialektgrupper. Den eine er kalla «Dialektord» og skal i prinsippet dekke heile landet, men det er nok eit klart tyngdepunkt sønnafjells, og den andre er «Trønderske ord og uttrykk som burde brukas oftere». Som eit resultat kunne uttaleforma *aksji* leggest til for 11 nye kommunar, og *aksi* for fire. Dette kan kanskje synast som bagatellar, men det gir oss eit betre totalbilde av ordet, og i dette tilfelle av uttalen.

Opplysningane blir lagt inn på elektroniske setlar i arkivet til NO, og blir såleis tilgjengelege også utanom redaksjonen.

Men no skal vi ein tur ut i kornåkeren, og samansetningar med ordet *agn*, som kan brukast om dekkblad og snerpe. Ofte er det brukt i fleirtal, jf. svensk *agnar*, dansk *avne(r)*.

Det har to tydingar: Botanisk gjeld det 'dekkblad rundt småaks og blomster på grasplanter'. Den andre og meir «folkelege» tydinga er 'busta på kornakset eller enkelt korn' (ofte brukt samla om begge).

Eg var ute etter samansetningar med *agn*- og posta på Facebook. Her bør det seiast at Norsk Ordbok har eit spesielt ansvar for å dekke ordforråd knytt til det seine bondesamfunnet og overgangen til eit tidleg industrielt samfunn. I treskinga var det ein person som hadde arbeidet med å fjerne, ta unna agnene. Oftast var det ein gut, og denne jobben var på botnen av hierarkiet, han var lågast på rangstigen. Men det kunne også vera kårkallen. Det var fælt, i føyka av støv og snerpe. Nye ord (som vi ikkje hadde frå før) for dette er *agnefis*, *agnegut* og *agnekusk*, og utbreiingsområdet for *agnekuse* er utvida. For reiskap i samband med handteringa av agnene har vi fått inn *agneblåse* – ei vifte – og *agneskoke* (*agnskokko*–Overhalla), som også er eit sorteringsreiskap. For stader for å lagre agnene har vi fått inn *agnestål* i tillegg til dei vi hadde frå før (som *agnebinge*, *agnebu*, *agnehus*).

Alt i alt ser vi at vi gjennom dette har fått ei mykje betre dekning av ordforrådet på dette feltet. Samtidig viser det at langt frå alt er innsamla, sjølv ikkje ordforråd knytt til tradisjonelt arbeidsliv.

Til slutt har vi eit eksempel på utvida informasjon om uttrykksmåten for eit ord, adjektivet *akselbrei*. Her er det ein del spøkefulle seiemå-

tar for å karakterisere folk som er litt for mykje frampå, litt for karslege. Dette har ført til eit underoppslag som ikkje stod i den gamle artikkelen. Vi hadde materiale på det frå før, men via Facebook er desse komne til: «Akselbrei over rauva, å hainnfast te å skjit» (Verdal); «akselbrei over raua og handsterk i låro» (Tingvoll); «akselbrei over rauva og handsterk te å skjit» (Soknedal). «Akselbrei over raua å tong i sessa» (Oppdal) er ikkje redigert inn, men Oppdal er med i heimfestinga. Soknedal er også komme med i heimfestinga på grunn av Facebook. Den publiserte artikkelen kan lesast i Norsk Ordbok (Norsk Ordbok b).

7. Reservasjonar/innvendingar

Med dette har vi sett ved nokre få eksempel at Facebook kan vera med og supplere materialet vårt. Denne kjelda må likevel, som andre, nyttast kritisk.

Postingar på Facebook er, som vi alle veit, ikkje alltid verken ærlege eller pålitelege, og kvaliteten på informasjonen varierer veldig. Trådane utviklar seg ofte i ei skjemtande, spøkefull stemning. Det utartar til rein moro, og tull og tøv. Så ein må vurdere kvar bidragsytar grundig. Når ein arbeider med eit slikt materiale over tid, får ein likevel ein viss nase for kva eller kven som er til å stole på. Ofte blir opplysningane støtta av fleire bidragsytarar, noko som gir ein viss kvalitetskontroll.

Ikkje alt er like interessant heller: Nokså mange av dei orda som blir trekt fram, er i røynda heilt vanlege standardnorske ord, men dei kan bli oppfatta som sjeldne og gammaldagse. Men slike opplysningar er interessante data i seg sjølv, dei har altså ein eigenverdi, og kan indikere ordforråd som kan vera på veg ut av dialekten i framtida.

Eg skal vise eit par små eksempel på opplysningar eller påstandar som nok absolutt er seriøst meint, men som likevel må vera feil. Eksempla er frå ei Facebook-gruppe om dialekten i Sunndal på Nordmøre. Dette er «morsmålet» mitt, så eg kjenner det relativt godt. Vi skal sjå kjapt på eit par ordformer. Begge er jamvektsord, med opphavleg kort rotstaving.

Spesielt for Sunndalen er mykje vokalforlenging i gamle kortstavingar, både ein- og tostava. Herunder kjem altså dei tostava jamvektsorda. Samtidig har sunndalsmålet tradisjonelt runding av gammal lang a til å (*baot*, å *slao*). *Brune* 'eld, varme', uttala *bråne*, har elles i trøndermål former som *brånne*, *brånna* og austleg *brånnå*. På Facebook-gruppa for Sunndal gir

enkelte opp uttalen *braone*. Her må altså nokon ha slutta seg til at det er meir tradisjonsrett å uttala *bråne* med diftong *ao*.

Noko tilsvarande kan vi sjå ved verbet å *kåpa* 'trille'. Dette har ingen brennsikker etymologi (det er ikkje belagt i norrønt), men det må vera kortstava, jf former som *kåppa* og *kåppå* (med konsonantforlenging) i andre trønderdialektar. På sunndaling heiter det å *kåpa* (med jamvektsform, men lang rotvokal), men på Facebook-gruppa hevda somme at uttalen var *kaopa*. Det er likevel umogleg med a-infinitiv etter ein *ao*-diftong, for da må det vera eit opphavleg overvektsord. Det vart da også diskusjon om desse påståtte formene. Eg ser ikkje bort frå at dei som klemte til med *ao*-diftong i *braone* og *kaopa* oppfatta seg som meir genuine dialektbrukarar.

No kan ein kanskje også seie at vi faktisk kan ha ein mekanisme her der jamvektsord med «lydrett» rotvokal å kan få *ao* (gjennom naboopposisjon). Noko liknande har skjedd med eit par former som har festa seg hos ganske mange: *aover* 'over' og *aorntle* 'ordentleg'. Vi kan altså ane ein falsk eller hyperkorrekt *ao*-diftong som tendens. Men no står *ao*-diftongen såpass svakt blant yngre dialektbrukarar at dette neppe vil få særleg stort omfang.

I alle fall viser dette at ein må ha ganske god lokalkunnskap for å tolke opplysningane riktig og ikkje gå i fella.

8. Konklusjon

I prinsippet kan eg ikkje sjå at posteringar på Facebook er meir eller mindre påliteleg enn andre kjelder, som spørjelister, intervju eller lokale ordsamlingar for den del. Ein kjem i kontakt med eit breiare spekter av informantar enn ved tradisjonelle metodar. Eg håpar å ha vist, ved dette vesle glimtet, at det kan vera mykje å hente, i alle fall når det gjeld situasjonen i Norge. Det ser ut som eit nyttig supplement til det vi allereie veit om dialektordforrådet i landet.

Det er også grunn til å merke seg at dei nettverka av informantar vi tidlegare hadde om norske dialektar, ikkje lenger er operative. Informantnettet til Norsk Ordbok, som nemnt tidlegare, er ikkje lenger oppretthalde. Og slett ikkje det som Norsk Målførearkiv i si tid hadde. Dette arkivet er nedlagt for lengst, og materialet er flytta til Bergen, der det høyrer under Språksamlingane. Materialet frå Facebook-gruppene veks stadig, det er

ingen teikn til at dette skal avta. Og det er i ferd med å bli så stort at det er nærmast uoverkommeleg å følgje opp for ein enkelt person. Hittil har ikkje arbeidet heilt vorte systematisert, og det er vanskeleg å seie presist kor mykje tid som er lagt ned på denne delen. Men stort sett kvar einaste dag finn eg noko som kan vera verdt å registrere. Spørsmålet melder seg om det ikkje ville vera nyttig for det leksikografiske miljøet i Bergen å avsette noko ressursar til dette.

Litteratur

- Aasen, Ivar 1850. *Ordbog over det norske Folkesprog*. Kristiania: Carl C. Werner.
- Aasen, Ivar 1873. *Norsk Ordbog*. Kristiania: Mallings Boghandel.
- Aune, Kolbjørn 1976. *Sledenemningar*. Oslo: Norsk Målførearkiv.
- Bandle, Oskar 1967. *Studien zur westnordischen Sprachgeographie. Haustieterminologie im Norwegischen, Isländischen und Färöischen. A. textband*. København: Munksgaard.
- By, Terje 2022. *Sesån sa vi det. Ord og uttrykk fra Åfjord*. Åfjord: Dialektgruppa, Åfjord Historielag.
- Christie, W. F. K. 1937. *Norsk Dialect-Lexicon*. Bergen: Bergen Museum.
- Dalen, Arnold 1967. Sele, greie, reiskap. Nemningsbruk i samband med hesteselen. I: *Årbok for Trøndelag*. Trondheim: Trønderlaget, 95–106.
- Dalen, Arnold 1985. Nemningar for 'opphovning og smerte i handlenden'. I: Bull, Tove & Anton Fjeldstad (red.), *Heidersskrift til Kåre Elstad*. Tromsø: Institutt for språk og litteratur, Universitetet i Tromsø, 208–217.
- Donali, Ingeborg & Kari Indseth 2015. *Rørosordboka*. Røros: Røros Museums- og Historielag.
- Fjeld, Ruth & Lars Vikør 2008. *Ord og ordbøker. Ei innføring i leksikologi og leksikografi*. Kristiansand: Høyskoleforlaget.
- Fjellstad, Joar 2020. *Rennebumålet. Språket i Rennebu ved årtusenskiftet*. Rennebu: Joar Fjellstad.
- Hallager, Laurents 1802. *Norsk Ordsamling*. København: Sebastian Popp.
- Jenstad, Tor Erik 2001. *Ein repetis i obligadur. Folkemusikkterminologi i norske dialektar; med vekt på feletradisjonen*. Oslo: Novus.

- Jenstad, Tor Erik 2011. Deltakande observasjon som leksikografisk metode. I: *Jysk, øsmål, riksdansk m.v. Festskrift til Viggo Sørensen & Ove Rasmussen*. Århus: Peter Skautrup-Centeret, 317–323.
- Jenstad, Tor Erik 2012. Dialektgrupper på Facebook. I: *Du mitt Nordmøre*. Sunndalsøra: Nordmøre mållag, 76–80.
- Norsk Ordbok: ordbok over det norske folkemålet og det nynorske skriftmålet* 1966–2016. Oslo: Det norske samlaget.
- Norsk Ordbok* a. <http://no2014.uib.no/eNo/tekst/tekst_grunnlagsmateriale.html> Henta april 2023.
- Norsk Ordbok* b. <<https://alfa.norskordbok.no/?men=noob&mc0=no&mc1=ah&q=akselbrei&but=akselbrei&scope=e>> Henta april 2023.
- Numedalsmål 2023. <<https://www.numedalsmal.no>> Henta april 2023.
- Opsahl, Toril 2015. Kan ord i bruk bli ord i bok? Urbane ungdomsvarianteter i framtidige ordboksressurser. *LexicoNordica* 22, 131–149.
- Ore, Christian-Emil & Åse Wetås 2014. Norsk Ordbok i den digitale tidsalderen. *LexicoNordica* 21, 121–139.
- Ross, Hans 1895. *Norsk Ordbog*. Christiania: Cammermeyer.
- Urdland Karlsen, Helene, Lars S. Vikør & Åse Wetås (red.) 2016. *Livet er æve, og evig er ordet*. *Norsk Ordbok 1930–2016*. Oslo: Samlaget.
- Vallemål 2019. <<https://www.vallemal.no>> Henta april 2023.
- Vikør, Lars S. & Åse Wetås 2016. Norsk ordbok – om folket – av folket – for folket. I: Urdland Karlsen, Helene, Lars S. Vikør & Åse Wetås (red.), *Livet er æve, og evig er ordet*. *Norsk Ordbok 1930–2016*. Oslo: Samlaget, 15–39.